سەلاحەددینی ئەیوبی سیمبوڵی نەتەوەییمان لەجیهانی ئیسلامیدا

نوسینی : عبدالرحمن صديق

گەلان و نەتەوەی زیندوو، ئەوانەن کە کارو کردەوە چاکەکانی رەمزو سیمبولەکانی دەبێتە گیانێکی واتاییو، دەچێتە جەستەیانەوە بۆیە ئەو گەلانەش کە لەبەر زۆر هۆی سیاسییو ئایدیۆلۆژی، رۆژێك لە رۆژان دەست بەرداری هەندێك لە (رەمز)ەکانیان بوون، ئێستا لە پاش دەیان ساڵ دەگەڕێنەوەو، پەیکەریان بۆ دەتاشنو، ناوی شوێنە گشتییەکان و شەقام و دەزگای گەورەیان بە نێوەوە ناو دەنێن.

تەنانەت وولاتی وا هەیە کە رەنگە لە رێگەی یەك کەسایەتی ناودارەوە بناسرێت، بۆیە ئەو ولاتانە سالانە لەهەوڵی بەستن و سازدانی کۆڕو کۆبونەوەو کۆنگرەنو، سەدان کەسایەتیو پسپۆڕی جیا جیاش بانگهێشت دەکەن بۆ ئامادە کردنی باس و لێکۆڵینەوە لەسەر ئەو رەمزو کەسایەتییانە...

لە تورکیادا فیستیڤالێ لەم جۆرە بۆ یادی (محمد الفاتح) و (سەعید نوورسی) کراوەو دەکرێتو چەندین باس و نووسینیان لە بارەوە پێشکەش کراوە ئەمە لە کاتێکدا کە سیاسەتی رەسمی دەوڵەتی تورکیا لەوانەیە لە ناخەوە پێخۆشحاڵ نەبێت بە هیچ کام لەو دوو کەسایەتییە لەبەر هۆی زانراو لە لای زۆربەی کەس، بەڵام چونکە لە کۆتاییدا مەسەلەکە هەر دەچێتەوە سەر خەرمانی کەڵەکەبووی وڵاتەکە، بۆیە رێگرنین لەبەردەم کۆنگرەو کۆبوونەوەیەکی لەم چەشنە.

لە (پاکستان)دا بۆ (محەمەد ئیقبال) کراوەو، لە (تونس)یشدا بۆ (ئیبن خەلدون) دەکرێت.

بۆ ئێمەی کوردیش، لەسەرتا سەری جیهان بە گشتیو، جیهانی ئیسلامیی بە تایبەتی، (سەلاحەددین) بۆتە ئەو رەمزەی کە گەلەکەمانی پێ دەناسرێتەوە، بۆیە جێگەی خۆیەتی کە لە بیری ئەوەدابین ڤیستیڤالێکی یان کۆبوونەوەیەکی فراوانی چەند رۆژیی لە (دوو) یان (سێ) ساڵ جارێکدا لە کوردستان بۆ ساز بکەینو، کەسایەتی ئیسلامییو مێژوویيو سیاسیی یەکانی جیهانو ناوخۆی بۆ بانگهێشت بکەین بەمەبەستی پێشکەش کردنی باس و لێکۆڵینەوە لە سەر لایەنە دیارو نا دیارەکانی ژیانی (سەلاحەددین) و دەوڵەتەکەی، لە کۆبوونەوەیەکی فراوانی ئاواشدا سوودو قازانجی باش بۆ کوردستانو ئەزموونەکەی بەرجەستە دەبێت لەوانەش:

یەکەم: گێڕانەوەی (سەلاحەددین)و سەرکەوتنەکانی بۆ شوێنی راستەقینەی خۆی کە کوردستانە، چونکە ناکرێت لە هەموو دونیادا کۆڕو باس لەسەر (سەلاحەددین) بکرێو ساز بدرێتو، ئێمەی کوردیش بێ دەنگ بین.

دووەم: تیشك خستنە سەر هەوڵەکانی لە بوارەکانی تری ژیاندا -جگە لە سەربازیی- وەك بواری زانستی و ئەدەبیو

هونەریو ئاوەدان کردنەوە، چونکە (سەلاحەددین) جگە لە رزگار کردنی (بيت المقدس)، یەکەم کەسیش بوو کە سیستمی (المساجد المدرسية)ی داهێناو، قەلای ناوازەو گەورەی دروست کردو، ئەندازیاریێتی لە سەردەمی ئەودا زۆر بەرەوپێش چوو شارەکانی رێك خست، زانکۆی (ئەزهەر)ی ئاوەدان کردەوە، زیاتر لە (26) قوتابخانەی گەورەی لەچەشنی زانکۆی دروست کرد، بایەخی بە زانایان داو، ئافرەت لە سەردەمی ئەودا وانەی شەرعیان بە پیاوان دەوتەوەو، نووسینو لێکۆڵینەوەی زۆر لەو سەردەمەدا پێشکەش کران، کە هەموو ئەمانە دەبێت تیشکیان بخرێتە سەر.

سێیەم: جەخت کردنەوە لە سەر ئەو راستییەی کە بەشێکی گەورەی مافەکانی گەلی کورد، دەبێت لە لایەن وولاتانی ئیسلامییەوە پشتگیری لێ بکرێت، چونکە کوردستان بە نەخشەی زلهێزان بەسەر چوار وولاتی موسڵماندا دابەش کراوەو، ئەو چاکەو دەستکەوتانەی (سەلاحەددین)یش کەوا لەگەردنی ئەواندا ، پێویستە ئەمرۆ بە رۆڵەو نەوەکانی ئەو بدرێتەوە، ئەوەیش بەوە دەبێت کە ئاوڕ لە کێشە رەواکەی بدەنەوەو، مافی نەتەوەو گەلەکەی (سەلاحەددین) بسەلمێنن.

چوارەم: جەخت کردنەوەی لەسەر ئەوەی کە دەشێت و رەوایەو شەرعیشە کە کورد لە جیهانی ئیسلامیی دا دەوڵەتی خۆی هەبێت ، چونکە ئەگەر لە رووانگەی ئیسلامەوە بڕوانینە دەوڵەتی (ئەیوبی)، ئەوا دەوڵەتێکی فراوان بووەو، لە کوردستانەوە بۆ (لیبیا)و، لەکوردستانەوە بۆ (یەمەن) بووە، کە ئەمەش جۆرێك لە سیستمی کۆنفیدراڵی بووە کە تیایدا دەوڵەتی (ئەیوبی) خاوەنی (سوپا)ی خۆیو، (ئالا)ی خۆیو، (دارایی) خۆی بووە.

سەلماندنی ئەم راستییەش لە لایەن ئامادەبووانی کۆبونەوەیەکی وادا بنمیچی خواستە رەواکانی ئەمرۆمان لە جیهانی ئیسلامیی دا بەرزتر دەکاتەوە.

پێنجەم: لە پەراوێزی کۆبوونەوەیەکی ئاوا فراوانیشدا، دەتوانرێت چەندین بەرهەمی هونەریو ئەدەبیو کەلەپووری نەتەوەییو فۆلکلۆری گەلەکەمان پێشکەش بکرێت، بۆ ئاشنا بوونی ئامادەبووان بە لایەنە جۆراو جۆرەکانی ژیانی کوردەواریمان.

شەشەم: ئاشنا کردنی ئامادەبووان بە پێشکەوتنی گەلەکەمان کە لە ئەزموونی نوێی خۆیداو، بەهەولی خۆی بە دەستی هێناوە، ئەمەش بە بەسەر کردنەوەی دام و دەزگاکانی حکومەتی هەرێمی کوردستانو سەردانی شارەکانیو شوێنەوارە مێژووییەکانو، باخچەو پارك و سەیرانگاو هاوینە هەوارەکانو، مزگەوتە دێرینەکانو مزگەوتە گەورەو نوێیەکانو، بنکە رۆشنبیرییو هونەریو وەرزشیو مۆزەخانە مێژوویی یەکانو، حزبو کۆمەڵەو رێکخراوەکانو

ئەوانی تر.

ئەمانەو سوودی تری لەم چەشنەش بەدی دەکرێت، ئەگەر بیرۆکەی ئەم پێشنیارە لە واقیعدا بەرجەستە بکرێت، بیرۆکەیەکی ئاواش پێموایە کە پێویستە هەموومان داکۆکی لە سەر بکەین، بەوانەشمانەوە کە تا ئێستا بە (سلبی)یەوە لە رۆڵی (سەلاحەددین) دەڕوانن، چونکە (سەلاحەددین) هەرچی لەتوانادابوو کردی، جا ئەگەر بە قازانجی خەڵکی دیکەش تەواو بووبێت، ئەوا با ئەو خەڵکە بخەینە ژێر بەرپرسیارێتی مێژوویی و ئیسلامیی‌و ئینسانیی یانو، ئەوەی کە بۆ (سەلاحەددین) بە رەوای دەزانن، با بۆ رۆڵەو نەوەکانی ئەوی بەڕەوا بزانن.